

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ #7

Τμήμα Στατιστικής Ο.Π.Α.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ
ATHENS UNIVERSITY
OF ECONOMICS
AND BUSINESS

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ

ATHENS UNIVER
OF ECONOMICS
AND BUSINESS

Στο 7ο τεύχος του περιοδικού μας παρουσιάζουμε το Τμήμα Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Στόχος μας είναι να αναδείξουμε στους μελλοντικούς φοιτητές την αναγκαιότητα και την αξία για εμβάθυνση στην επιστήμη της Στατιστικής. Η καλή γνώση Στατιστικής, όπως αποδεικνύεται στην πράξη κατά την πρόσφατη περίοδο της πανδημίας, είναι απαραίτητη γνώση γενικής παιδείας γιατί αφορά κάθε πολίτη και κυρίως κάθε επιστήμονα που διεξάγει έρευνα. Για τον λόγο αυτό ζητήσαμε να συνομιλήσουμε με τον Πρόεδρο του Τμήματος Στατιστικής του ΟΠΑ Καθηγητή κ. Ιωάννη Ντζούφρα ώστε να αποκτήσουμε μία καλύτερη εικόνα για την συγκεκριμένη επιστήμη, τις προοπτικές της και το προσφερόμενο πρόγραμμα σπουδών.

«Ξ.»: Κύριε Πρόεδρε του Τμήματος Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου, σας ευχαριστούμε για την αποδοχή της πρόσκλησής μας να παρουσιάσουμε το Τμήμα. Πριν ξεκινήσουμε την συζήτησή μας θα θέλαμε να μας δώσετε κάποια ιστορικά στοιχεία για το έτος ίδρυσης του Τμήματος και τους Καθηγητές που συνέβαλαν σημαντικά στην πορεία του.

κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΖΟΥΦΡΑΣ: Τον Ιούνιο του 1989, όταν η Ανώτατη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) μετονομάστηκε σε Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ), ιδρύθηκε το Τμήμα Στατιστικής. Λειτουργήσε για πρώτη φορά την ακαδημαϊκή χρονιά 1989-90. Είχε προηγηθεί η ίδρυση του από κοινού Τμήματος Στατιστικής και Πληροφορικής (το 1984), ενώ η Στατιστική εμφανίστηκε αρχικά στην πρώτη κιάλας Επετηρίδα της ΑΣΟΕΕ (1927-1928) ως μάθημα του προγράμματος σπουδών σε αυτήν.

Πιο πρόσφατα, το 2013, ιδρύθηκε η Σχολή Επιστημών και Τεχνολογίας της Πληροφορίας (School of Information Sciences and Technology) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, στην οποία εντάσσονται το Τμήμα Πληροφορικής και το Τμήμα Στατιστικής. Ακολουθώντας μία πολύ σύγχρονη

τάση σύγκλισης που εκδηλώνεται σε ορισμένα μεγάλα πανεπιστήμια των ΗΠΑ και της Ευρώπης, η Σχολή φέρνει μαζί τα δύο αυτά Τμήματα με σκοπό να προαγάγει την αλληλεπίδραση και τη συνέργεια τους και να προσφέρει τα μεγαλύτερα δυνατά οφέλη στους φοιτητές και ένα όσο το δυνατόν δυναμικότερο ερευνητικό περιβάλλον.

Το Τμήμα Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι ιστορικά το πρώτο, και παραμένει έως σήμερα το μόνο, αμιγές Τμήμα Στατιστικής σε Ελληνικό Πανεπιστήμιο. Το πτυχίο σπουδών στο Τμήμα Στατιστικής χορηγείται ως ενιαίο από τη Σχολή Επιστημών και Τεχνολογίας της Πληροφορίας και φέρει την επωνυμία του Τμήματος.

Σκοπός του Τμήματος είναι η προαγωγή και η μετάδοση της γνώσης μέσω της έρευνας και της διδασκαλίας στο γνωστικό πεδίο της επιστήμης της Στατιστικής και των συναφών αντικειμένων, θεωρητικών και εφαρμοσμένων, καθώς και η κατάρτιση στελεχών υψηλής στάθμης για τις ανάγκες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Η υλοποίηση του στόχου αυτού επιδιώκεται μέσω της ανάπτυξης της έρευνας και της εκπαίδευσης, η οργάνωση των οποίων εξασφαλίζει στους πτυχιούχους τόσο τις κατάλληλες θεωρητικές γνώσεις, όσο και

την ανάπτυξη της ικανότητας εφαρμογής τους στις πραγματικές ανάγκες διαφόρων τομέων της οικονομικής δραστηριότητας (Ελληνική Στατιστική Αρχή, δημόσιοι και ιδιωτικοί Οργανισμοί, όπως Υπουργεία, Νοσοκομεία, Τράπεζες με υπηρεσίες Στατιστικής, Βιομηχανία, Ασφαλιστικές Εταιρείες, Εταιρείες Δημοσκοπήσεων, Ερευνητικά Κέντρα κ.λπ.). Τέλος, ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται, επίσης, με την ανάπτυξη των διεθνών επαφών, κύρια έκφραση των οποίων είναι το Πρόγραμμα Κινητικότητας Erasmus.

Στην εκκίνηση του τμήματος, μεγάλη επίδραση είχαν η καθηγήτρια Ευδοκία Ξεκαλάκη και ο καθηγητής Ιωάννης Πανάρετος που έβαλαν τα θεμέλια του τμήματος. Ακολούθησαν, ως πρόεδροι οι κύριοι Πανάς, Ζαζάνης, Φράγκος, Κωστάκης και ο κ. Βασδέκης (νυν αντιπρύτανης του ΟΠΑ). Στους σημαντικούς καθηγητές του τμήματος θα ήθελα να αναφέρω τον κ. Δελλαπόρτα που έχει σημαντικό ερευνητικό έργο και είναι ευρέως αναγνωρισμένος στο χώρο της Στατιστικής (αυτή τη στιγμή κατέχει από κοινού θέση στο Τμήμα μας και στο University College London). Στην τρέχουσα περίοδο θα ήθελα να αναφέρω ότι τόσο ο κύριος Καρλής όσο και εγώ προσωπικά έχουμε συμπεριληφθεί στη λίστα διακεκριμένων καθηγητών παγκοσμίως ("Updated science-wide author databases of standardized citation indicators") που δημοσιεύτηκε από ομάδα Καθηγητών του Stanford University της Αμερικής το 2020.

«Ξ.»: Μιλήστε μας για τον τρόπο λειτουργίας του Τμήματος, τις κατευθύνσεις και την φιλοσοφία του προγράμματος σπουδών.

κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΖΟΥΦΑΣ: Για να πάρει πτυχίο ένα φοιτητής χρειάζεται περίπου 32 μαθήματα (~4 ανά έτος) ή πιο σωστά 240 μονάδες. Το πρόγραμμα έχει δομηθεί στις εξής

ομάδες μαθημάτων: μαθηματικά, θεωρία Στατιστικής και πιθανοτήτων, Εξειδικευμένοι χώροι εφαρμογής της στατιστικής (όπως Βιοστατιστική) και μαθήματα υπολογιστών/προγραμματισμού/ανάλυσης δεδομένων. Επίσης οι φοιτητές μπορούν να πάρουν μαθήματα από άλλα τμήματα ώστε να διαμορφώσουν το πτυχίο τους σύμφωνα με τις προτιμήσεις τους.

Στο τμήμα δεν υπάρχουν κατευθύνσεις αλλά υπάρχουν 3 κύκλοι μαθημάτων σε συνεργασία με το Τμήμα Πληροφορικής: (α) επιστήμη δεδομένων (data science), (β) εφαρμοσμένα μαθηματικά και (γ) επιχειρησιακή έρευνα.

Η φιλοσοφία του τμήματος είναι ότι τα μαθηματικά αποτελούν το θεμέλιο της επιστήμης μας και για αυτό ξεκινάμε από εκεί. Ισχυρό μαθηματικό υπόβαθρο συνεπάγεται και έναν σταθερό και ισχυρό Στατιστικό Επιστήμονα. Όσο ανεβαίνουμε στα έτη σπουδών μετακινούμαστε από τη θεωρία και τα μαθηματικά προς τις εφαρμογές και τη χρήση υπολογιστών αλλά και τη χρήση του λόγου και της επικοινωνίας καθώς το τελικό προϊόν μιας στατιστικής ανάλυσης είναι μια γραπτή αναφορά, μια παρουσίαση με χρήση powerpoint ή μια εφαρμογή στον υπολογιστή ή στο κινητό. Για να το επιτύχουμε αυτό χρησιμοποιούμε σε πολλά μαθήματα την εξέταση μέσω γραπτών εργασιών που έχουν να κάνουν οι φοιτητές στο σπίτι ή στα εργαστήρια του ΟΠΑ.

Άρα λοιπόν, στόχος είναι οι φοιτητές μας να έχουν ισχυρό μαθηματικό υπόβαθρο, να κατανοούν τις μεθόδους και αλγορίθμους και να μπορούν να τις εφαρμόσουν σε πραγματικά προβλήματα.

Εκτός από τα μαθήματα, το Τμήμα έχει μια σειρά από δράσεις που το κάνουν να ξεχωρίζει σε σχέση με άλλα τμήματα όπως

- Ολοκληρωμένο πρόγραμμα υποτροφιών και επιβράβευσης
- Πρακτική άσκηση

- Επαγγελματικά Σεμινάρια
- Ερευνητικά Σεμινάρια
- Μαθήματα Βραχείας διάρκειας από διακεκριμένους καθηγητές του εξωτερικού
- Μεγάλο δίκτυο συνεργασιών για μετακινήσεις ERASMUS.
- Εκτεταμένες δράσεις με σχολεία (επισκέψεις σχολείων, διαδικτυακές ενημερώσεις και επισκέψεις καθηγητών σε σχολεία – για το έτος 2022 πάνω από 65 σχολεία θα συμμετέχουν σε αυτές τις δράσεις μας)

Τέλος, το Τμήμα Στατιστικής Πιστοποιήθηκε το 2020 με την υψηλότερη βαθμολογία (10/10).

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος Στατιστικής εδώ: <https://www.dept.aueb.gr/el/stat/>

«Ξ.»: Θα θέλαμε τώρα να εστιάσουμε στα μεταπτυχιακά προγράμματα που το Τμήμα προσφέρει, τις συνεργασίες που έχει αναπτύξει και τους τρόπους με τους οποίους το Τμήμα συμβάλλει στην ανάπτυξη όλων εκείνων των απαραίτητων δεξιοτήτων, γνώσεων και ικανοτήτων που το σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον απαιτεί.

κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΖΟΥΦΑΣ: Το τμήμα Στατιστικής συμμετέχει σε 4 μεταπτυχιακά προγράμματα, 2 εκ των οποίων είναι αποκλειστικά του τμήματος ενώ τα άλλα 2 είναι διατμηματικά (δηλαδή με τη συνεργασία άλλων τμημάτων). Πιο συγκεκριμένα, τα μεταπτυχιακά του τμήματος είναι:

- Μεταπτυχιακό στη Στατιστική (M.Sc. in Statistics, αγγλόφωνο και πλήρους φοίτησης).
- Μεταπτυχιακό στην Εφαρμοσμένη Στατιστική (M.Sc. in Applied Statistics, μερικής φοίτησης).

Επίσης συμμετέχει στα εξής διατμηματικά μεταπτυχιακά:

Χορηγίες
Βραβείων

- Μεταπτυχιακό στην Ποσοτική Διαχείριση Αναλογιστικού και Χρηματοοικονομικού Κινδύνου (Μερικής φοίτησης). Το τμήμα Στατιστικής είναι υπεύθυνο και το Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής συμμετέχει.

- Μεταπτυχιακό στην Επιστήμη Δεδομένων (M.Sc. in Data Science, Αγγλόφωνο, πλήρους και μερικής φοίτησης). Το τμήμα πληροφορικής είναι υπεύθυνο και το τμήμα Στατιστικής συμμετέχει.

Το Τμήμα έχει μια ευρεία γκάμα από δραστηριότητες όπως:

- Internships με εταιρείες όπως η IQVIA, Fantasy Sports Interactive, FSF-Hellas (σύνολο 6 θέσεις).
- Συνεργασία με την ΕΛΣΤΑΤ σε official statistics.
- Συνεργασία στη δημοσιογραφία δεδομένων με ImedD lab (ίδρυμα δημοσιογραφίας του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος).
- Συνεργασία με SAS και επίδοση πιστοποιητικού SAS.
- Μελλοντική συνεργασία με το Αιγινήτειο Ψυχιατρικό νοσοκομείο σε θέματα ψυχομετρικής ανάλυσης και έρευνας.
- Μαθήματα βραχείας διάρκειας από αναγνωρισμένους επιστήμονες (γραφικά

- μοντέλα, μηχανική μάθηση, basketball data science, sport economics, data story telling).
- Επαγγελματικά και ερευνητικά σεμινάρια.
 - Δίκτυο ERASMUS για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής στο εξωτερικό (όπως University of Hasselt, University College Dublin, Università Cattolica del Sacro Cuore, Pavia, Bologna, Πανεπιστήμιο της Βενετίας, Valencia κ.λπ.).
 - Δυνατότητα απόκτησης διπλού πτυχίου στη Στατιστική (από ΟΠΑ) και στα Χρηματοοικονομικά (από Παβία).
 - Συμφωνία με το Πανεπιστήμιο της Λωζάνης για μια διδακτορική διατριβή στο πεδίο της Εγκληματολογικής Στατιστικής
 - Στενή συνεργασία με το τμήμα Βιοστατιστικής του Πανεπιστημίου της Ιντιάνα (ΗΠΑ).
 - Συζήτηση και πιθανές μελλοντικές συμφωνίες διπλών μεταπτυχιακών τίτλων με τα Πανεπιστήμια Stevens (ΗΠΑ) σε financial analytics, KAUST (Σαουδική Αραβία) σε data science.

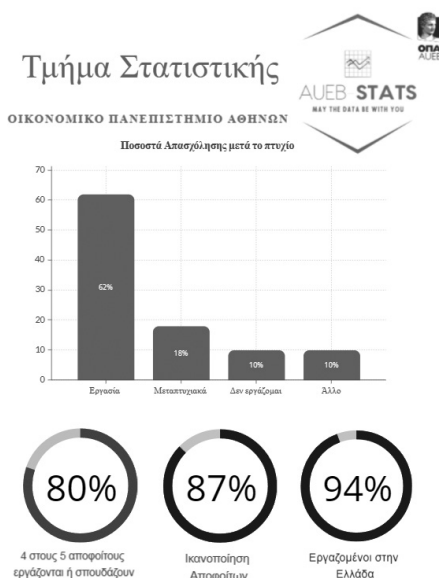
- Διοργάνωση θερινού Σχολείου στα Χρηματοοικονομικά μαθηματικά.
 - Διοργάνωση Sports Analytics Workshop
 - Λειτουργία ισχυρής ομάδας εφαρμογής στατιστικών μεθόδων στον Αθλητισμό (AUEB Sports Analytics Group, <https://aueb-analytics.wixsite.com/sports>).
- Περισσότερες πληροφορίες για τα μεταπτυχιακά μας και τις δράσεις τους υπάρχουν στον ιστότοπο <https://aueb-analytics.wixsite.com/msc-stats>.

«Ξ.» : Ένας απόφοιτος του Τμήματος, πού θα μπορούσε να απορροφηθεί; Από τις σχετικές μελέτες που έχετε εκπονήσει ως Τμήμα αλλά και την εμπειρία σας, οι απόφοιτοι του Τμήματος σε ποιους κλάδους απασχολούνται συνήθως;

κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΖΟΥΦΑΣ: Η σημερινή εποχή είναι η εποχή των δεδομένων λόγω της τρομερά ραγδαίας ανάπτυξης του διαδικτύου και της τεχνολογίας. Συνεπώς ένας στατιστικός επιστήμονας είναι χρήσιμος παντού είτε ως στατιστικός, ως αναλυτής δεδομένων ή ως επιστήμονας δεδομένων (data scientist).

Πιο συγκεκριμένα οι απόφοιτοί μας κυρίως εργάζονται σε:

- Μεγάλες συμβουλευτικές εταιρείες (EY, Accenture, IRI).
 - Εταιρείες επικοινωνιών και κινητής τηλεφωνίας (Cosmote, Wind, Vodafone).
 - Μέσα κοινωνικής δικτύωσης και streaming.
 - Σε Φαρμακευτικές εταιρείες και εταιρείες ή κέντρα Ιατρικής έρευνας.
 - Εφημερίδες και μέσα ενημέρωσης.
 - ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat και Τράπεζες.
 - Ερευνητικά κέντρα.
 - Εταιρείες ερευνών αγοράς και digital marketing.
 - Εταιρείες στοιχηματισμού ή αθλομετρίας.
- Γενικά οι απόφοιτοί μας έχουν μεγάλη απορροφητικότητα στην αγορά εργασίας.

Επίσης μπορούν εύκολα να βρουν μεταπτυχιακό ακόμα και αν αποφασίσουν να αλλάξουν επιστημονικό πεδίο λόγω του ισχυρού τους υπολογιστικού και προγραμματιστικού τους υπόβαθρου.

«Ξ.»: Η άποψη που ως περιοδικό έχουμε – και η επικαιρότητα επιβεβαιώνει – είναι ότι η Στατιστική ως μάθημα θα έπρεπε να διδάσκεται στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση της χώρας μας ως μάθημα γενικής παιδείας. Θεωρούμε ότι ο οικονομικός εγγραμματισμός των πολιτών, χωρίς την γνώση βασικών Στατιστικών εννοιών δε μπορεί να επιτευχθεί. Συμμερίζεστε την άποψη αυτή;

κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΖΟΥΦΑΣ: Η Στατιστική προφανώς θα έπρεπε να διδάσκεται στα Λύκεια γιατί είναι χρήσιμη στην καθημερινότητά μας και γιατί αυτό θα μας κάνει ανθρώπους που θα παίρνουμε πιο ορθολογικές αποφάσεις και θα κατανοούμε πως δουλεύει η αβεβαιότητα αλλά και η ίδια η επιστήμη. Επιπλέον η διδασκαλία της στατιστικής μπορεί να γίνει και πολύ διασκεδαστική όταν ξεφύγει από τον «απαρχαιωμένο» τρόπο διδασκαλίας εκμάθησης και εφαρμογής τύπων. Οι μαθητές μπορούν να παίξουν παιχνίδια τύχης (π.χ. με ζάρια) και να προσπαθήσουν να προβλέψουν το μέλλον, να φτιάξουν απλοϊκά μοντέλα πρόβλεψης στο ποδόσφαιρο ή απλά να καταλάβουν πως δουλεύει η έννοια της πιθανότητας στην πράξη ή να διεξάγουν μία έρευνα με ερωτηματολόγια, ή να γράψουν ένα άρθρο για την εφημερίδα του σχολείου ή να κάνουν μια παρουσίαση ή ένα πόστερ με infographics.

Όσον αφορά τον Οικονομικό εγγραμματισμό, προφανώς και αυτός περνάει μέσα από την κατανόηση της στατιστικής καθώς τα οικονομικά έχουν να κάνουν με αριθ-

μούς, πρόβλεψη ή την κατανόηση ενός οικονομικού φαινομένου με βάση παρελθόντα δεδομένα.

Γενικότερα, η κατανόηση της αβεβαιότητας μέσω της στατιστικής θα μας βοηθήσει να κατανοήσουμε τον τρόπο λειτουργίας όλων των επιστημών και πως προσπαθούν να υπηρετούν το κοινό καλό. Για παράδειγμα, αν όλοι γνωρίζαμε πως διεξάγονται οι κλινικές δοκιμές και τι λένε τα νούμερα της Πανδημίας, ίσως το ποσοστό αυτών που δεν δέχονται ή φοβούνται τα εμβόλια να ήταν σημαντικά μικρότερο.

«Ξ.»: Τέλος, θα θέλαμε να σας κάνουμε μία ερώτηση που την θέτουμε σε όλους τους Προέδρους με τους οποίους έχουμε έως τώρα συνομιλήσει. Θεωρείτε επαρκές το επίπεδο των οικονομικών γνώσεων που οι μαθητές λαμβάνουν σήμερα στην ελληνική δευτεροβάθμια εκπαίδευση;

κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΖΟΥΦΑΣ: Φυσικά και όχι. Οικονομικά και Στατιστική θα έπρεπε να είναι βασικά στο σχολείο γιατί τα χρησιμοποιούμε καθημερινά σε αντίθεση με πολλά μαθήματα του σχολείου που δεν έχουν καμία σχέση με την καθημερινότητα. Για αυτό το λόγο βλέπουμε πολλούς συμπολίτες μας να μην μπορούν να βάλουν σε τάξη τα οικονομικά τους καθώς δεν έχουν μάθει να σκέφτονται κατάλληλα. Πρέπει το Ελληνικό σχολείο να δίνει στα παιδιά χρήσιμα εφόδια και ικανότητες για την καθημερινότητά τους και όχι να μαθαίνουν παπαγαλία μια σειρά από άχρηστες πληροφορίες που θα ξεχάσουν άμεσα. Και στο τέλος, τα παιδιά μας πρέπει να μάθουν πως να μαθαίνουν, πως να σκέφτονται, πως να φτάνουν στη λύση ενός προβλήματος και πως να φτάνουν στην επίτευξη ενός στόχου.

